

Handläggare
Gentiana Dedaj
08-508 33 332**Till**
Utbildningsnämnden
2021-09-23

Vikten av att alla förskolors huvudmän är lämpliga och seriösa

Skrivelse från Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Eva Broström
Avdelningschef

Sammanfattning

Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S) har till utbildningsnämnden inkommit med en skrivelse med frågor om hur lång tid det tar innan alla fristående huvudmän har granskats enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning och vilka resurser som skulle krävas för att klara av att genomföra denna granskning under 2021.

Förvaltningens regelbundna cykel för tillsyn har förkortats i och med att kraven på huvudmännen skärptes i skollagen. De förskolor som granskas för närvarande hade tillsyn för tre till fyra år sedan. Granskningen sker oftare i de fall där förvaltningen får olika signaler om behovet av det och hos huvudmän som har haft många eller allvarliga brister vid tillsynen. För att stadens samtliga fristående huvudmän ska ha genomgått en granskning enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning krävs det sannolikt ytterligare ett par år. Förvaltningen bedömer dock att de former och rutiner som finns idag för tillsynen, gör att missförhållanden som kräver mer kraftfulla insatser blir synliga och ser därför inte behov av att alla förskolor ska provas enligt de nya reglerna i år.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S) har till utbildningsnämnden inkommit med en skrivelse om vikten av att alla förskolors huvudmän är lämpliga och seriösa.

I skrivelsen anføres att det är mycket allvarligt att det finns risk för att det kan finnas förskolor som inte blivit granskade och där barnen riskeras att ta skada av en undermålig undervisning och omsorg. Skribenterna anser därför att granskningen av Stockholms fristående förskolor bör skyndas på för att skapa en större rättvisa och likvärdighet i kvalitet mellan de privata förskolor som redan finns och de som nu ansöker. I skrivelsen anføres vidare att med en högre ambition minskas risken för att barn vistas i en verksamhet som inte håller måttet och att det med tanke på att tillsynen under pandemin skett digitalt även kan finnas fler skäl för en satsning på denna tillsyn.

Mot bakgrund av detta ställs följande två frågor i skrivelsen.

1. Hur lång tid kommer det ta för att alla fristående huvudmän har granskats enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning?
2. Vilka resurser skulle krävas för att klara av att genomföra denna granskning under 2021?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 15 september 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stad har 450 fristående förskolor och 135 enskilt driven pedagogisk omsorg. I och med att kraven på huvudmännen skärptes i skollagen så förändrades och effektiviserades förvaltningens tillsyn. Om en huvudman har flera förskolor granskas huvudmannens samtliga förskolor under en sammanhängande period. Undantag kan vara större huvudmän, som t ex Pysslingens förskolor och skolor AB, där tillsynen kan förläggas under en längre period. Dokument begärs in innan tillsynen och intervjuer genomförs med rektor, personal samt representanter för huvudmannen. Tillsynen omfattar följande områden.

- Förutsättningar för undervisning och lärande.
- Utbildningens utformning.

- Trygg omsorg i en god miljö.
- Samverkan och tillgänglighet.
- Styrning och ledning.
- Huvudmannens insikt i gällande föreskrifter.
- Lämplighetsprövning av ägar- och ledningskretsen.
- Ekonomiska förutsättningar.

Den regelbundna tillsynen genomförs enligt en cykel där målet är att varje enhet ska granskas cirka vart femte år. I och med att tillsynen nu sker på huvudmannanivå och kan omfatta flera förskolor under en sammanhängande period, så har cykeln förkortats och de förskolor som granskas för närvarande hade tillsyn för tre till fyra år sedan. Under pandemin har tillsynen genomförts digitalt, vilket gett tidsbesparingar i form av till exempel restid och mer flexibla lösningar vid bokning av intervjuer. Detta har bidragit till att fler huvudmän och förskolor har kunnat granskas.

Förutom tillsynen genomför huvudmännen förvaltningens årliga egenkontroll. I egenkontrollen lämnas uppgifter som till stor del omfattar de områden som berörs i tillsynen. Alla huvudmän genomgår dessutom en ägar- och ledningsprövning om förändringar sker i t ex styrelsen. I samband med att huvudmän ansöker om förändringar i sitt befintliga godkännande, t ex utökning av antalet platser eller ansökan om en ny förskola, görs en ny prövning av huvudmännens förutsättningar och lämplighet att bedriva förskola.

Förvaltningen har på olika sätt bevakning på huvudmännen mellan de regelbundna granskningarna genom egenkontrollen, uppföljning av eventuella anmälningar, signaler från allmänheten eller media samt regelbunden bevakning hos UC (betalningsanmärkningar, byte av styrelse osv). Sådana signaler kan medföra att en del huvudmän granskas oftare än det satta målet. Även de huvudmän som har haft många eller allvarliga brister vid tillsynen granskas oftare.

En jämförelse med landets andra storstäder har gjorts. Malmö har ett 80-tal fristående förskolor och 10 enskilt driven pedagogisk omsorg. Rutinen där är att tillsyn ska genomföras minst vart femte år. Göteborg har ca 170 fristående förskolor och ca 40 pedagogisk omsorg. Där är uppdraget att genomföra tillsyn vart tredje år.

För att stadens samtliga fristående huvudmän ska ha genomgått en granskning enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning krävs det sannolikt ytterligare ett par år. För att hinna göra detta snabbare än så, krävs mer resurser i form av både tillsynsutredare och andra utredare, men också ekonomer och resurser för

administration. Förvaltningen bedömer dock att den kännedom om och bevakning av de fristående huvudmännen som idag finns, gör att sådana missförhållanden som kräver mer kraftfulla insatser blir synliga. I övrigt gör förvaltningen bedömningen att det tempo med vilken den regelbundna tillsynen sker idag är lämplig för att huvudmännen och förskolorna ska få tid att arbeta med eventuella brister och i grunden implementera de rutiner och arbetssätt som gör att kraven i skollagen och läroplanen uppfylls.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på frågor i en skrivelse gör förvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelsen ” Vikten av att alla förskolors huvudmän är lämpliga och seriösa”